

Akademia Młodego Ekonomisty

Mierniki dobrobytu gospodarczego
prof. Elżbieta Adamowicz

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
21 października 2015 r.

Organizatorzy

Akademia Młodego Ekonomisty

Przedmiot ekonomii:

badanie w jaki sposób społeczeństwo gospodarujące dokonuje wyborów dotyczących sfery gospodarczej.

- **co** wytwarzać (jakie dobra i usługi)
- **jak** wytwarzać (jakie metody wytwórcze)
- **dla kogo** wytwarzać (jak dzielić wytworzony produkt)

Od wyników tej działalności zależy zarówno dobrobyt całego społeczeństwa jak i poszczególnych obywateli.

Akademia Młodego Ekonomisty

Pomiędzy dobrobytem a rozwojem gospodarki występuje ścisły związek: od rozwoju całej gospodarki zależy poziom osiągniętego dobrobytu.

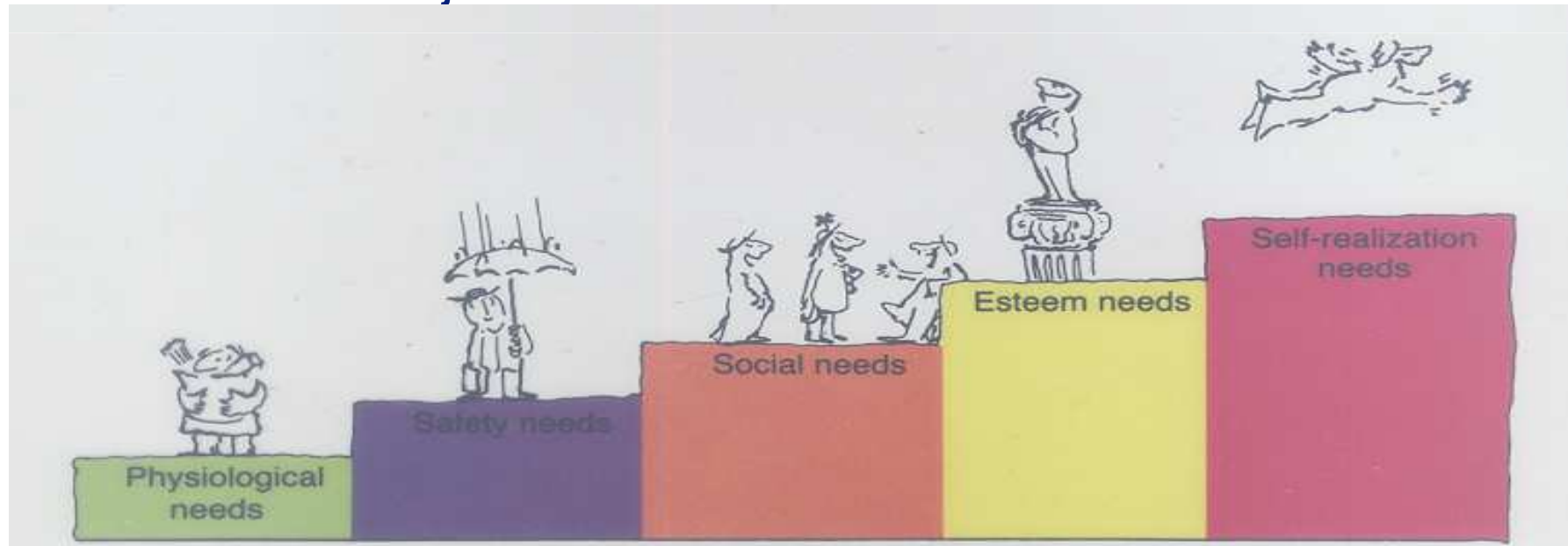
Dobrobyt:

- w ujęciu historycznym był równoznaczny z bogactwem narodu mierzonym wartością wytworzonego produktu
- współcześnie rozszerza się go jakość życia, która zależy od poziomu zaspokojenia różnorodnych potrzeb, nie tylko ekonomicznych ale i społecznych

Akademia Młodego Ekonomisty

Zróżnicowanie potrzeb

- **Ekonomiczne:** bytowe (fizjologiczne)
Zaspakajamy je poprzez konsumpcję dóbr i usług
- **Społeczne:**
 - bezpieczeństwa, więzi społecznych, uznania, samorealizacji

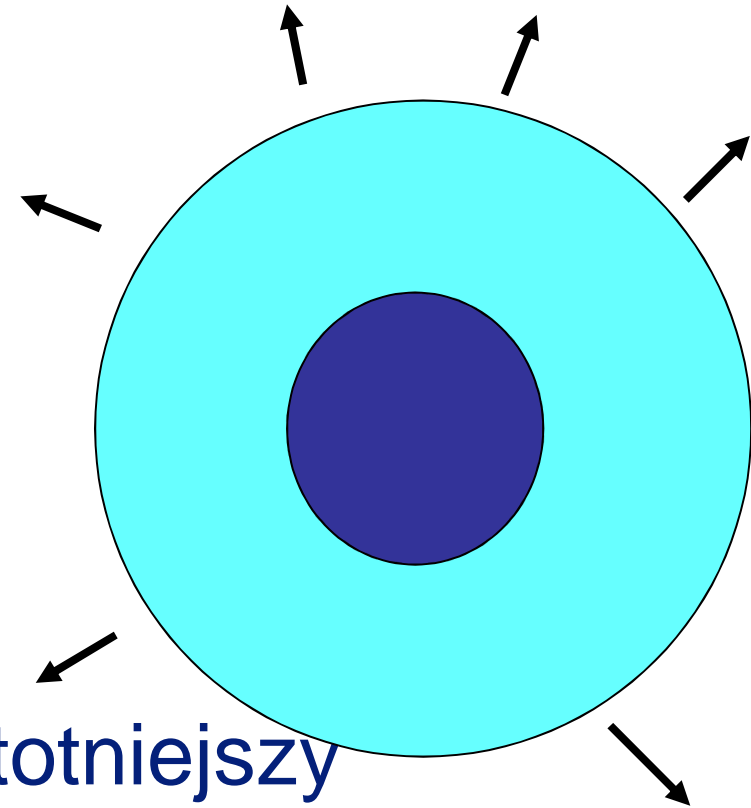
Piramida potrzeb Maslowa

Akademia Młodego Ekonomisty

Potrzeby i zasoby: Rzadkość zasobów

- Nieograniczoność potrzeb
- Ograniczoność zasobów:
 - surowców naturalnych
 - wyposażenia kapitałowego
 - zasobów ludzkich
- rzadkość zasobów - najistotniejszy problem do rozwiązania w życiu gospodarczym

Akademia Młodego Ekonomisty

Akademia Młodego Ekonomisty

Akademia Młodego Ekonomisty

Produkt krajowy brutto (PKB):

rynkowa wartość

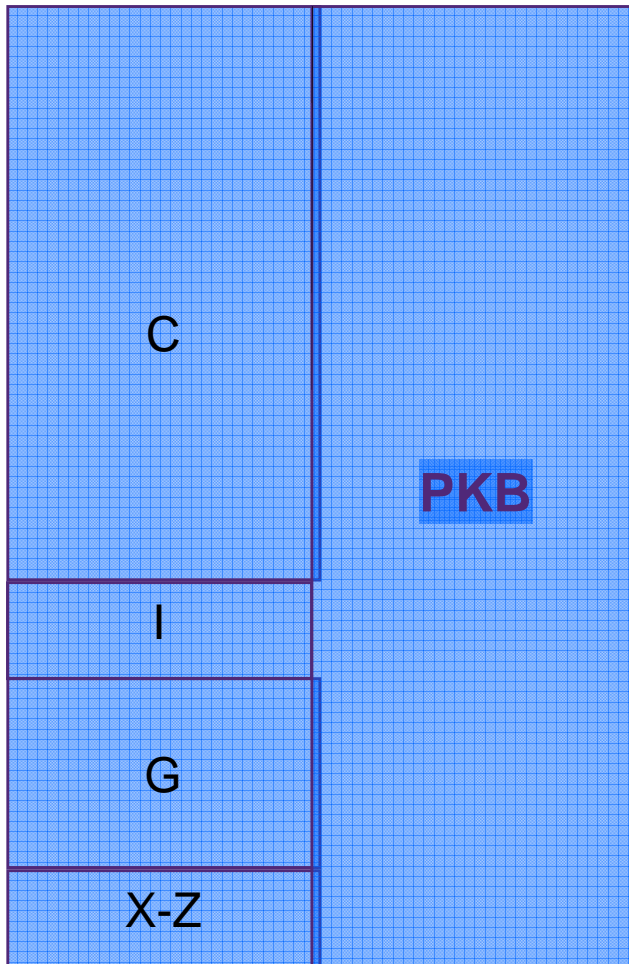
dóbr i usług finalnych

wytworzonych w danym okresie

przez czynniki produkcji zlokalizowane na terenie danego kraju, bez względu na to, do kogo one należą

Akademia Młodego Ekonomisty

PKB jako strumień produktów

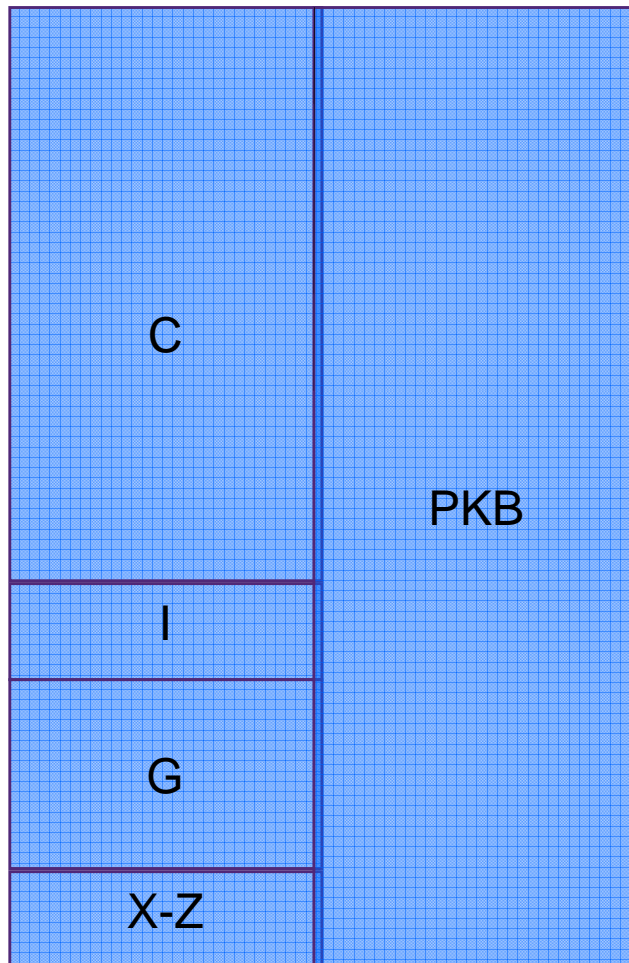
Wszystkie wytworzone w kraju dobra i usługi finalne są przeznaczone na:

- konsumpcję - **C**
- inwestycje - **I**
- wydatki rządowe - **G**
- wymianę z zagranicą - **NX (X - Z)**

Ich suma stanowi produkt gospodarki

Akademia Młodego Ekonomisty

PKB jako strumień wydatków

Wszystkie dochody uzyskane przez krajowych uczestników działalności gospodarczej są przeznaczone na zakup:

- dóbr konsumpcyjnych - C
- dóbr inwestycyjnych - I
- zakupy rządowe - G
- wymianę z zagranicą - NX (X- Z)

Ich suma stanowi produkt gospodarki

Akademia Młodego Ekonomisty

Dochód narodowy, dochód osobisty i dochód do dyspozycji

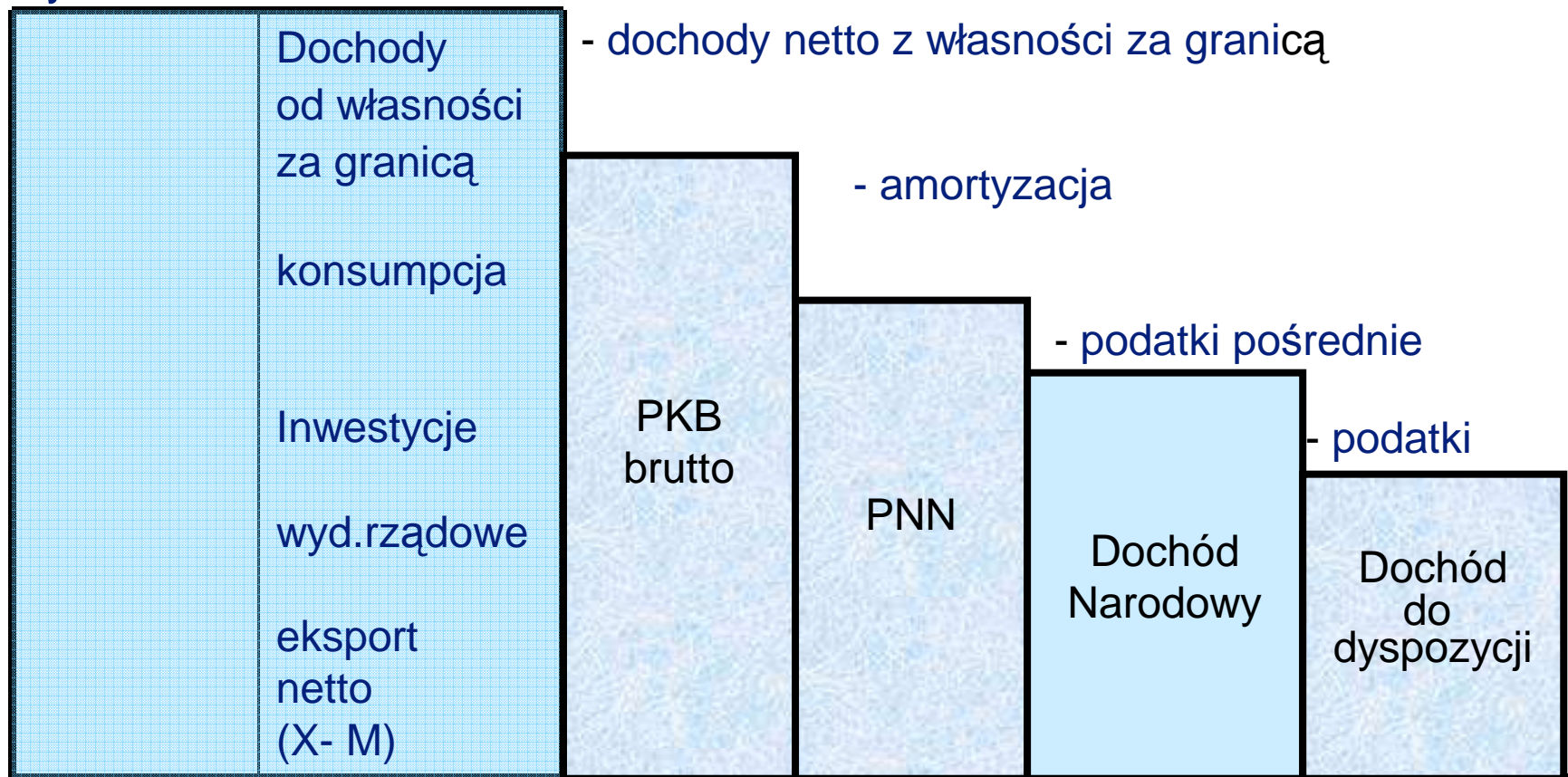
- **Dochód narodowy** równy jest produktowi narodowemu netto powiększonemu o subsydia rządowe i pomniejszonemu o podatki pośrednie. Jest to **produkt netto**, wytworzony w gospodarce, nazywany także wartością nowo wytworzoną.
- **Dochód rozporządzalny** (do dyspozycji) równy jest dochodowi osobistemu pomniejszonemu o podatki osobiste
- Dochód rozporządzalny to kwota, jaką gospodarstwa domowe mogą przeznaczyć na konsumpcję

Akademia Młodego Ekonomisty

Mierniki makroekonomiczne

PNB, ceny
rynkowe

Strumień
dochodów

Akademia Młodego Ekonomisty

Ograniczenia w rachunkach makroekonomicznych

- Omijanie produkcji gospodarstw domowych
 - opieka nad dziećmi, pranie robione w domu, sprzątanie w ogródku itp.
- Nieuwzględniane transakcje, w przypadku których nie ma śladów ich przeprowadzenia
 - „podziemie gospodarcze”
- nie uwzględnianie czasu wolnego, pojęcia jakości oraz różnorodności
- Pomijanie efektów zewnętrznych (np. zatrucie środowiska)

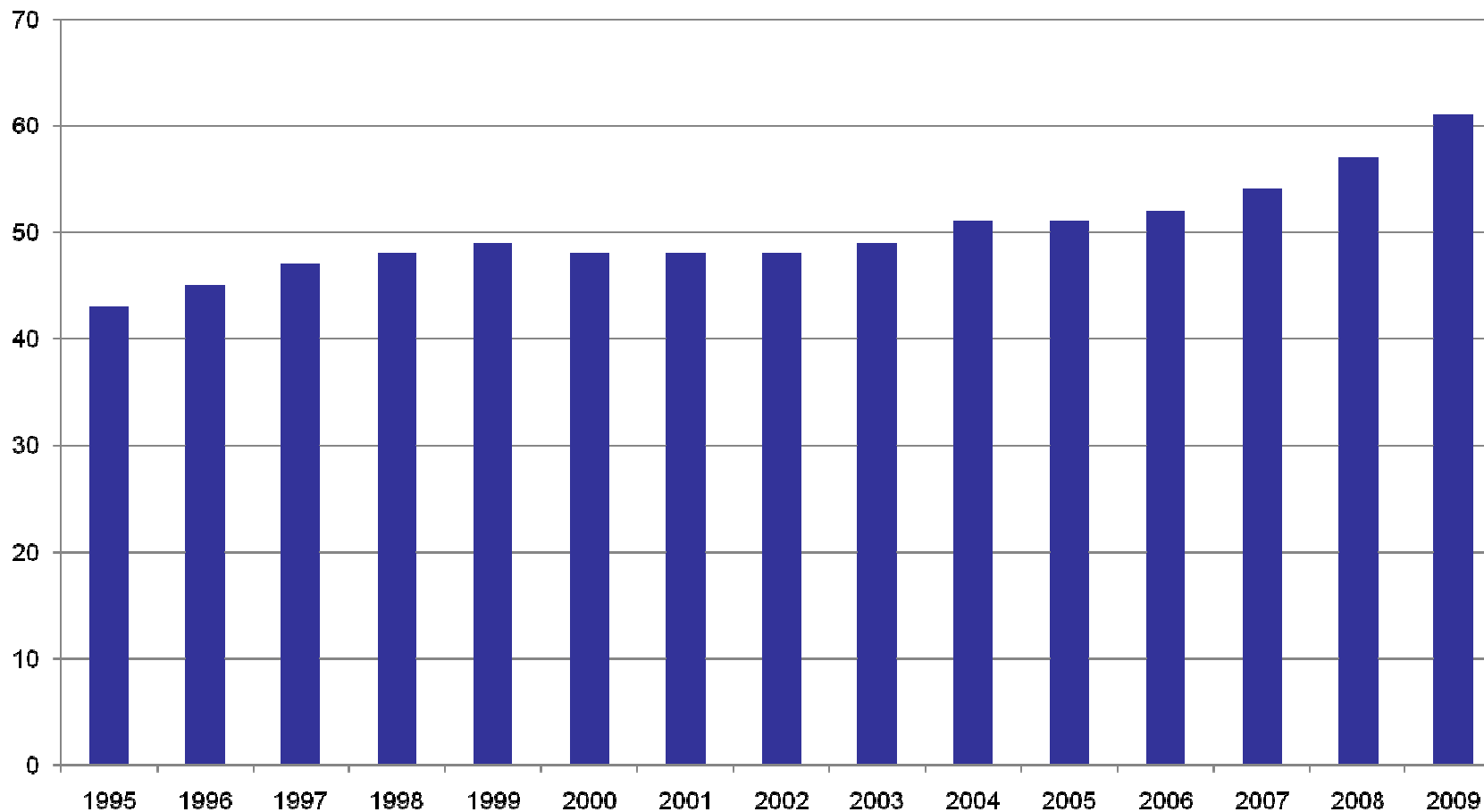
Akademia Młodego Ekonomisty

Mierniki alternatywne

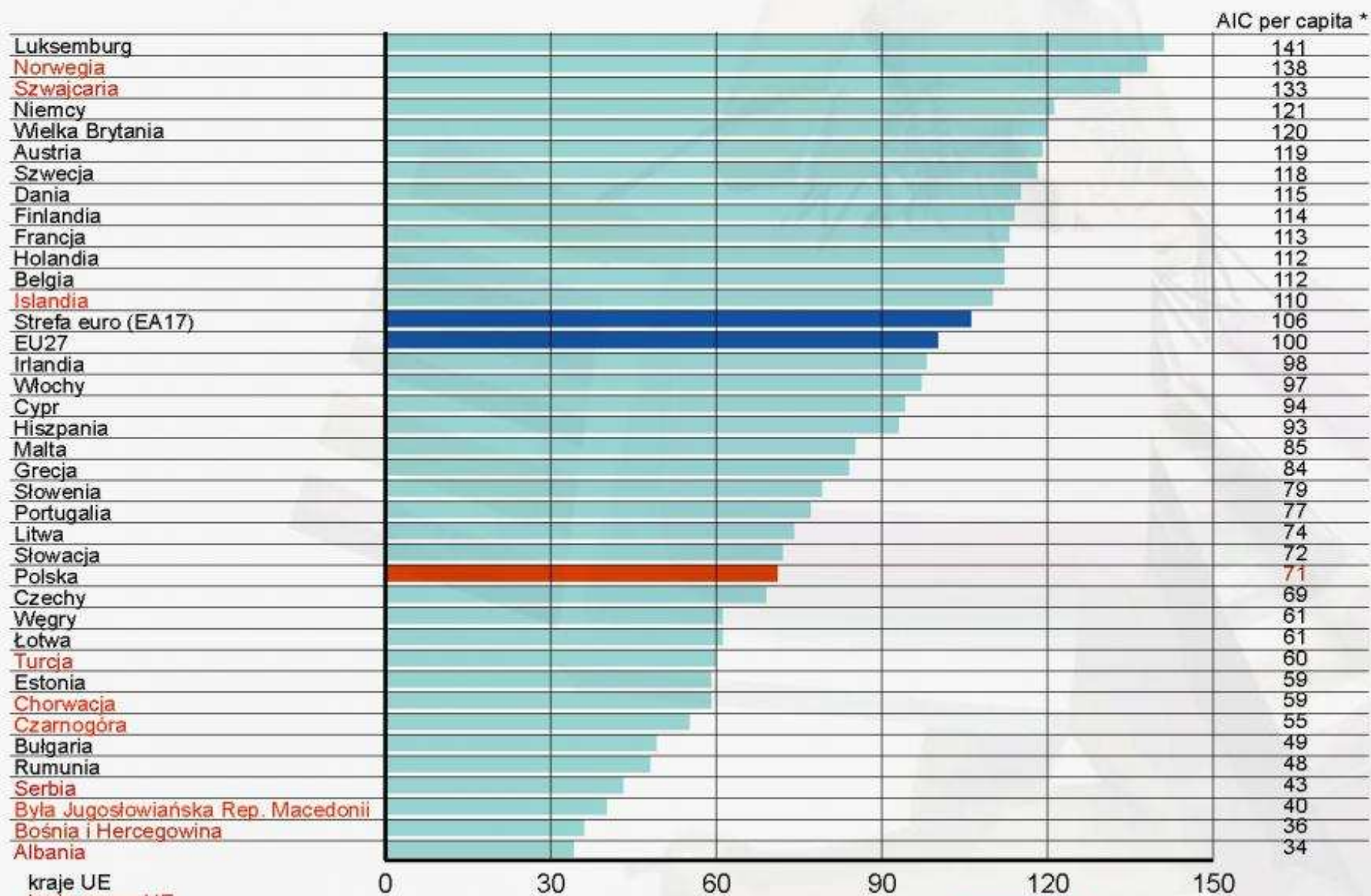
- Dobrobyt Ekonomiczny Netto (NEW)
- Wskaźnik konsumpcji indywidualnej (AIC)
- Indeks Rozwoju Społecznego (Human Development Indeks)
- Indeks Szczęśliwej Planety (Happy Planet Indeks)
- Wskaźniki nastrojów gospodarczych

Akademia Młodego Ekonomisty

PKB na głowę mieszkańca w Polsce –średnia UE27 ==100%

Rzeczywista indywidualna konsumpcja per capita w PPS w 2012 UE-27 = 100

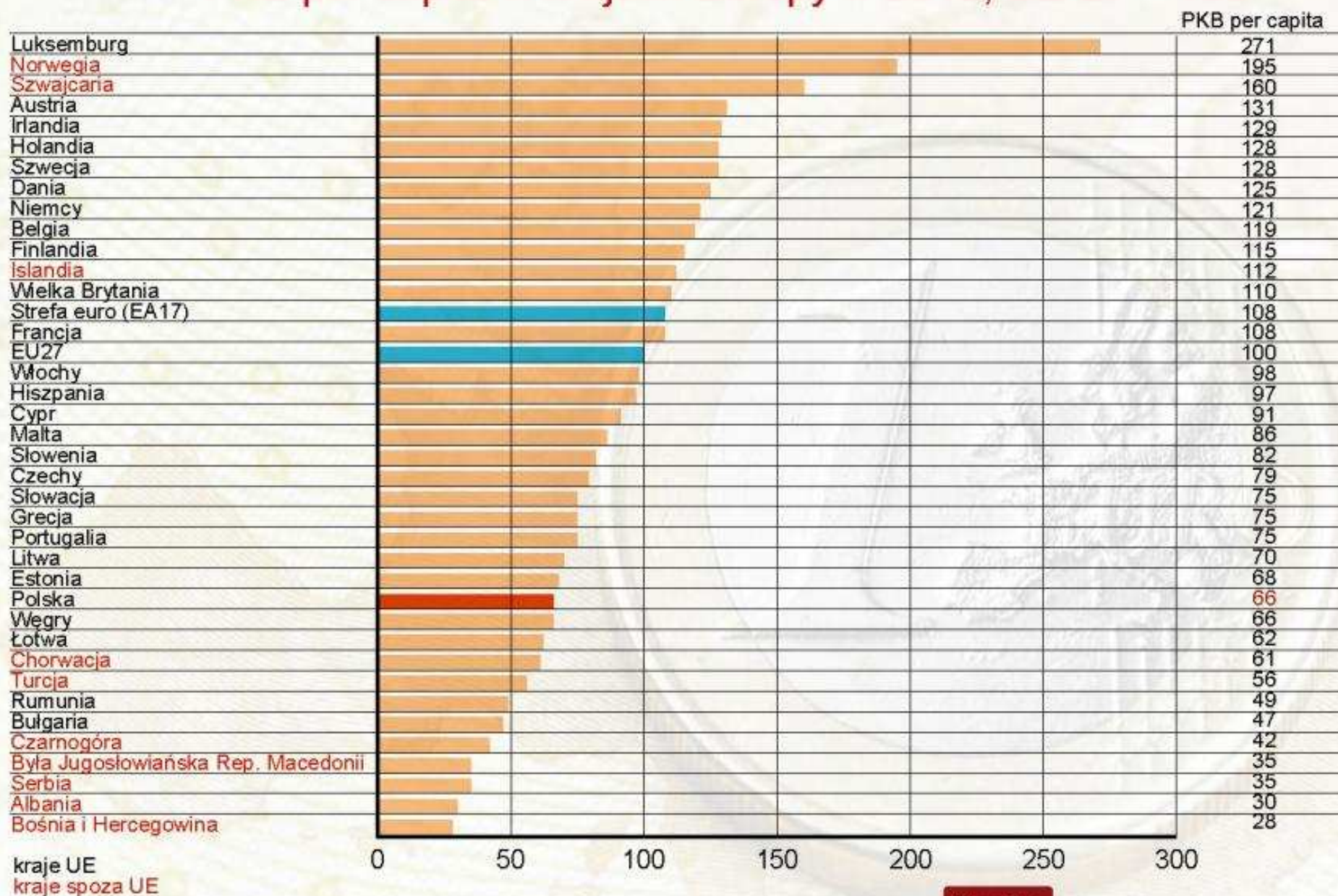

*Actual Individual Consumption per capita

forsal.pl

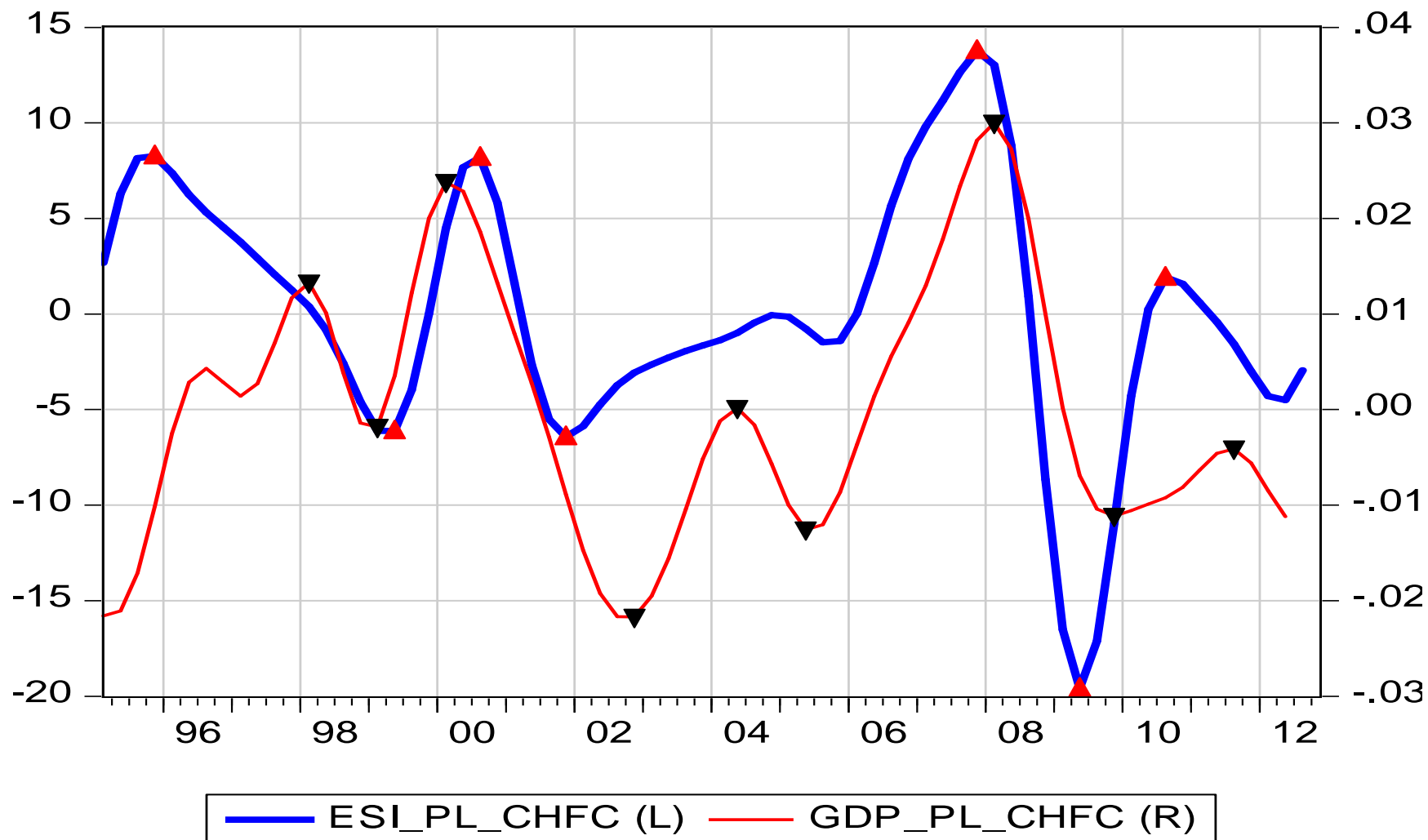
graf. forsal.pl; Dane: Eurostat

PKB per capita w krajach Europy w 2012, UE-27 = 100

Akademia Młodego Ekonomisty

Wskaźnik nastrojów ekonomicznych (ESI)

Akademia Młodego Ekonomisty

Zastanów się

- Co zwiększa nasz dobrobyt: praca czy inne formy aktywności
- Co jest dla Ciebie ważniejsze: zaspokojenie potrzeb konsumpcyjnych czy społecznych
 - Jak najlepiej zmierzyć dobrobyt